

O Bohu vycházejícím vstříc nám lidem a našem vycházení vstříc Bohu

OTEVŘENOST

Otevřené nebe a Zacheus

Vedení shromáždění:

Petr Kratochvíl

První čtení:

Marek 1,9-11

Text kázání:

Genesis 3,22-24, Lukáš 19,1-10

PRVNÍ ČTENÍ

Marek 1,9-11 V těch dnech přišel Ježíš z Nazareta v Galileji a byl v Jordánu od Jana pokřtěn. V tom, jak vystupoval z vody, uviděl nebesa rozevřená a Ducha, který jako holubice sestupuje na něj. A z nebe se ozval hlas: "Ty jsi můj milovaný Syn, tebe jsem si vyvolil."

KÁZÁNÍ

1. UVEDENÍ ZVĚSTOVÁNÍ ADVENTNÍ DOBY

Letošní čtyři adventní neděle jsme pojmenovali dosti tradičně: **Neděle** – otevřenosti, trpělivosti, bdělosti a smělosti. Právě tyto čtyři charakterové vlastnosti jsou vnímány jako důležité postoje těch, kdo se radují z narození Pána Ježíše, žijí ve víře v něho a očekávají jeho druhý příchod.

My se ale nechceme o letošním adventu soustředit jenom na lidskou stránku otevřenosti, trpělivosti, bdělosti a smělosti. Chceme vycházet z toho, že:

- ještě než my vůbec můžeme pomyslet na naši otevřenost vůči Bohu, je otevřený on k nám;
- ještě než můžeme mluvit o naší trpělivosti, je zde trpělivý Bůh;
- Ještě než můžeme pomyslet na naši lidskou bdělost, je zde bdělý Bůh;
- A ještě než přijde na řadu smělost (odvaha), je zde odvážný Bůh

V samotném názvu svátečné předvánoční doby – v adventu – je nosnou myšlenkou příchod – přicházení. Budeme společně rozjímat nad Bohem, který nejprve vychází vstříc nám, abychom posléze mohli vyjít vstříc my jemu.

2. BOŽÍ OTEVŘENOST JE ZÁZRAK

Dnešní neděli si připomeneme otevřenost. Než v druhé části dnes zazní slova o naší lidské otevřenosti vůči Pánu Bohu, zůstaňme u pohledu na Pána Boha.

Boží otevřenost, Boží vstřícnost, Boží dobrá vůle vůči nám lidem je zázrak. Vzpomeňme na úvodní příběh Bible, v němž jsou vysvětleny podmínky našeho života. Poté, co Adam s Evou porušili Boží příkaz, slyšíme tato slova:

Genesis 3,22-24 I řekl Hospodin Bůh: "Teď je člověk jako jeden z nás, zná dobré i zlé. Nepřipustím, aby vztáhl ruku po stromu života, jedl a byl živ navěky." 23 Proto jej Hospodin Bůh vyhnal ze zahrady v Edenu, aby obdělával zemi, z níž byl vzat. 24 Tak člověka zapudil. Východně od zahrady v Edenu usadil cheruby s míhajícími se plamenným mečem, aby střežili cestu ke stromu života.

Hospodin zavřel dveře ráje. Zapudil člověka. Společenství s ním, jež bylo v ráji samozřejmostí a patřilo k životu, je pryč. Pryč je také zdroj života (i věčného života) – člověk nemá přístup ke stromu života. Svou nedůvěrou, neláskou a podezíráním, že je Hospodin o cosi ochudil, si lidé vlastně sami uzavřeli ráj, uzavřeli si svobodnou možnost žít s Hospodinem. Mezi člověkem a Bohem je hřích, který znemožňuje společenství! **Za zhřešivším člověkem v ráji se zavřely dveře.** Lidé ztratili Boha a ztratili klíč k životu (ke stromu života v ráji).

Bude otevřen Bůh člověku, který jej odmítl a odmítá? Proč by měl? Vždyť o to mnozí ani nestojí. Nezavrhně člověka? Nechá jej napospas sobě sama? To by vlastně měly být základní starosti člověka – o to by se měl bát! Otevře Bůh cestu ke stromu života? Neotevře-li se člověku, pak je k ničemu veškerá naše otevřenost k němu, veškeré naše hledání jeho tváře. A je možno se také ptát, k čemu vůbec je život bez něj.

Zázrak se stal a stále děje. Hospodin nezůstal a nezůstává netečně za zavřenými dveřmi nebe. Vychází ke svému stvoření – otevírá mu „zavřené dveře“. Ví, že pokud on neučíní první krok, jsme my lidé bez naděje. On ho činí, otvírá cestu k sobě samému. To proto, že lidi, svět, své stvoření miluje. Nemůže opustit to, co stvořil a k čemu to vše stvořil. Ví o tom, že našemu životu bez něj, cosi podstatného a zásadního chybí. Je to nejen naděje na věčný život, ale schopnost řídit své vztahy a rozvíjet život na zemi k dobrému. Otevírá se člověku proto, aby mu dal klíč k životu.

Největším vyjádřením Boží otevřenosti vůči člověku je inkarnace – příchod Pána Ježíše v těle, narození z Marie. Znamená to především to, že člověk není beznadějně zavržen. Bůh má v lidech stále zálibení – L 2 (jakkoli to opačně nelze povědět) = to je základní Boží nastavení vůči člověku. To je dobrá zvěst adventu. Je to dobrá zvěst pro ty, kdo hledají Boha (žijí s ním) a je to dobrá zvěst i pro všechny ostatní. Adventní doba je svědectvím o zázraku Boží otevřenosti.

Když myslím, na Boží otevřenost k nám lidem, prožívám tři pocity:

1. **Divím se**, protože je to Boží zázrak. Vzdor hříchu nám Hospodin vychází vstříc a nabízí svou milost – v Pánu Ježíši Kristu.
2. **Mám radost**, protože Boží otevřenost je Božím darem pro mě. Mé hledání Boží tváře, má víra a naděje mají svůj počátek, základ, smysl i cíl v Boží otevřenosti.
3. **Bojím se**, abychom tuto Boží otevřenost buď nepřehlédli anebo abychom nesklouzli do postoje, v němž si budeme myslet, že máme právo na Boží milost a otevřenost, anebo abychom ji nebrali příliš samozřejmě.

Boží otevřenost je pro člověka vždy výzvou. Jak na ni lze zareagovat? O tom v druhé části dnešního zvěstování.

3. ZACHEOVO SRDCE – OTEVŘENOST

Lukáš 19,1-10

1 Ježíš vešel do Jericha a procházel jím. 2 Tam byl muž jménem Zacheus, vrchní celník a veliký boháč; 3 toužil uvidět Ježíše, aby poznal, kdo to je, ale poněvadž byl malé postavy, nemohl ho pro zástup spatřit. 4 Běžel proto napřed a vylezl na moruši, aby ho uviděl, neboť tudy měl jít. 5 Když Ježíš přišel k tomu místu, pohlédl vzhůru a řekl: „Zachee, pojď rychle dolů, neboť dnes musím zůstat v tvém domě.“ 6 On rychle slezl a s radostí jej přijal. 7 Všichni, kdo to viděli, reptali: „On je hostem u hříšného člověka!“ 8 Zacheus se zastavil a řekl Pánu: „Polovinu svého jmění, Pane, dávám chudým, a jestliže jsem někoho ošdil, nahradím mu to čtyřnásobně.“ 9 Ježíš mu řekl: „Dnes přišlo spasení do tohoto domu; vždyť je to také syn Abrahamův. 10 Neboť Syn člověka přišel, aby hledal a spasil, co zahynulo.“

Zacheus dopredu uteká na strom, a aj rýchlo z neho zlieza dolu.

V príbehu cítiť určitú naliehavosť. Zachea niečo ťahá. Nevadí mu, že sa zadýcha. Nevadí mu, že má vyliezť na strom. Nastáva komická situácia. Jeden z najbohatších mužov mesta lezie na strom. Nie chudobný, slabý, ale bohatý, zabezpečený človek sa uvelebil na obyčajnom figovníku. Musí to vyzerat' smiešne, hlúpo, ponižujúco. Zarážajúco.

Zachea to akoby netrápilo, pretože sa otvára niečomu väčšiemu, otvára sa zvláštnej túžbe po Bohu. Zvedavosti po Bohu. A zdá sa, že je zrazu silnejšia ako iné túžby (hrdosť, dôstojnosť, pohodlie). Chce vidieť na vlastné oči niekoho, koho nikdy predtým nevidel. Túži uvidieť neznámeho Ježiša. Možno o ňom už veľa počul, no chcel ho vidieť na vlastné oči. Nielen uvidieť očami, ale tak trochu aj zistiť, kto to je, spoznať ho, zažiť ho, nájsť ho.

Po čom túžime? S akou túžbou dnes prichádzame? Advent môže byť možnosťou urobiť si akúsi **Inventúru svojich túžob**.

Advent môže byť čas na prebudenie túžby po Bohu v nás. Otvorením sa tejto túžbe.

Zacheus čaká na strome, pretože vie, že okolo pôjde Ježiš. No rýchlo zlieza dole, keď sa Ježíš pozyva k nemu domov. Otvára sa tomuto nečakanému obratu. Rozradostený prijíma Ježiša. No nielen, ale mení svoj život, rozdáva.

Čo sa to stalo so Zacheovým životom v priebehu tak krátkeho času? Zacheus urobil presne o, čo ho Ježíš žiadal. S rovnakou naliehavosťou, ako bola vyslovená prosba zliezol zo stromu. S radosťou prijíma Ježiša. Čo spôsobilo zmenu Zachea?

Nevyzerá to tak, že by to boli krásne vzletné myšlienky, ani pekné kázanie. Možno to vôbec nebolo slovami. Ale Ježíš svojím príchodom otvára Zacheovo srdce. Pozval

sa k nemu, chcel mu byť nablízku, chcel vstúpiť do jeho domova. Zacheus to s radosťou prijíma, otvára sa, mení sa mu život.

Advent môže byť priestor na objavovanie Zachea vo vlastnom srdci. Môže byť Inventúrou srdca.

Otvoriť sa návšteve zhora, zostúpiť dolu, zo stromu a pozrieť sa, čo nájdem vo vlastnom srdci. Otvoriť sa Bohu, ktorého vyzeráme ako Zacheovia. A načúvať, k akej zmene ma volá. Kde potrebuje môj život obrat?

Ježiš teda ide k Zacheovi, no dav je samorejme nespokojný. Len to tak ním zašumelo. Toto je trúfalosť, aby si Ježiš išiel oddýchnuť k takému hriešnemu človeku! K takýmto ľuďom Ježiša nevpúšťajte. Podvodníkom a zločincom Boh nepatrí.

Všetci reptali. Zabudli, že otvoriť sa Ježišovi znamená otvoriť sa Zacheovi. Tomu, koho slabosti, hriechy sú v našom vlastnom srdci. Slabosti našich priateľov, zlyhania našich rodín, ľudí blízkych aj vzdialených mohli nájsť vo vlastnom srdci. Spoznať, že moje srdce nie je o nič čistejšie, zaslúžilejšie ako to Zacheovo.

Advent môže byť príležitosťou otvoriť sa ľuďom, Zacheom.

Takým ľuďom, pri ktorých sa ozýva nespokojné mrmlanie. Môže to byť čas **Inventúry našich vzťahov**, ktoré máme a čas inventúry vzťahov, ktoré nemáme, zatiaľ, či už nemáme.

Môžu to byť noví ľudia, neznámi, cudzí, môžu to byť naši najbližší, rodina, kde je nespokojné mrmlanie častokrát intenzívnejšie. Bez veľkých svätých slov im môžeme byť nablízku, prijať ich, darovať im seba. Prebývať s nimi, odдыхovať s nimi, ako Ježiš. Vlastným životom poukazovať na niečo, čo nás presahuje. Na Krista.

Začíname advent a tak ako Zacheovia, spolu so Zacheom môžeme vyliezť na stromy a čakať, lebo Boh sa môže pri nás pristaviť, prebudiť figovými listami prikrytú túžbu po Ňom a otvoriť naše srdce, náš domov a naše vzťahy jemu.



Jan Asszonyi a Mária Uhlíková